

1,3

kg woog een zwarte reuzentruffel, die in 2012 op een markt in Dordogne opdook. Hij geldt als de grootste die ooit in deze streek werd gevonden.

5

pk overstijgende bootmotoren zijn op de Dordogne pas vanaf Bergerac toegestaan. Zo blijft de bovenloop van de rivier paradij-selijk rustig.

10

dorpen van het departement dragen het label van de 'plus beaux villages de France'. Alleen het departement Aveyron bezit meer van de 'mooiste dorpen van Frankrijk'.

12

van de circa 50 grotten met prehistorische gravures en schilderijen zijn toegankelijk voor het publiek.

40

procent van Dordogne is nog bedekt met loofbos. Van de cultuurgewassen zijn wijn, maïs en tabak van belang.

42

graden Celsius bedroeg de hoogste ooit gemeten temperatuur, opgetekend vlak bij Bergerac. Aan de andere kant van de schaal was het record 22 graden onder nul in het noordoosten.

89

luidt het nummer van de snelweg van Bordeaux, die sinds 2008 als enige de Périgord doorsnijdt, terwijl de oudere A 20 (Parijs-Toulouse) enige afstand bewaart.

483

km meet de loop van de Dordogne tussen de bron bij Puy de Sancy en de samenvloeiing met de Garonne.

672

agrarische bedrijven in de Dordogne hebben zich toegelegd op biologische teelt - daarmee staan ze op de zesde plaats in Frankrijk.

1500

kastelen telt de regio. Saint-Pierre (Petrus) wilde ze volgens de legende eigenlijk over heel Frankrijk verdelen, maar doordat onderweg de voorraadzak openscheurde, kwamen de meeste in de Périgord terecht.

12.000

ha land zijn met bergeracwijnen beplant, meestal op kleine percelen. Er worden 360.000 hl rode wijn, 250.000 hl witte wijn en 23.000 hl rosé geproduceerd.

2000
op het steen geschilderde
of erin gegraveerde
tekeningen vond men in
Lascaux.

30.000

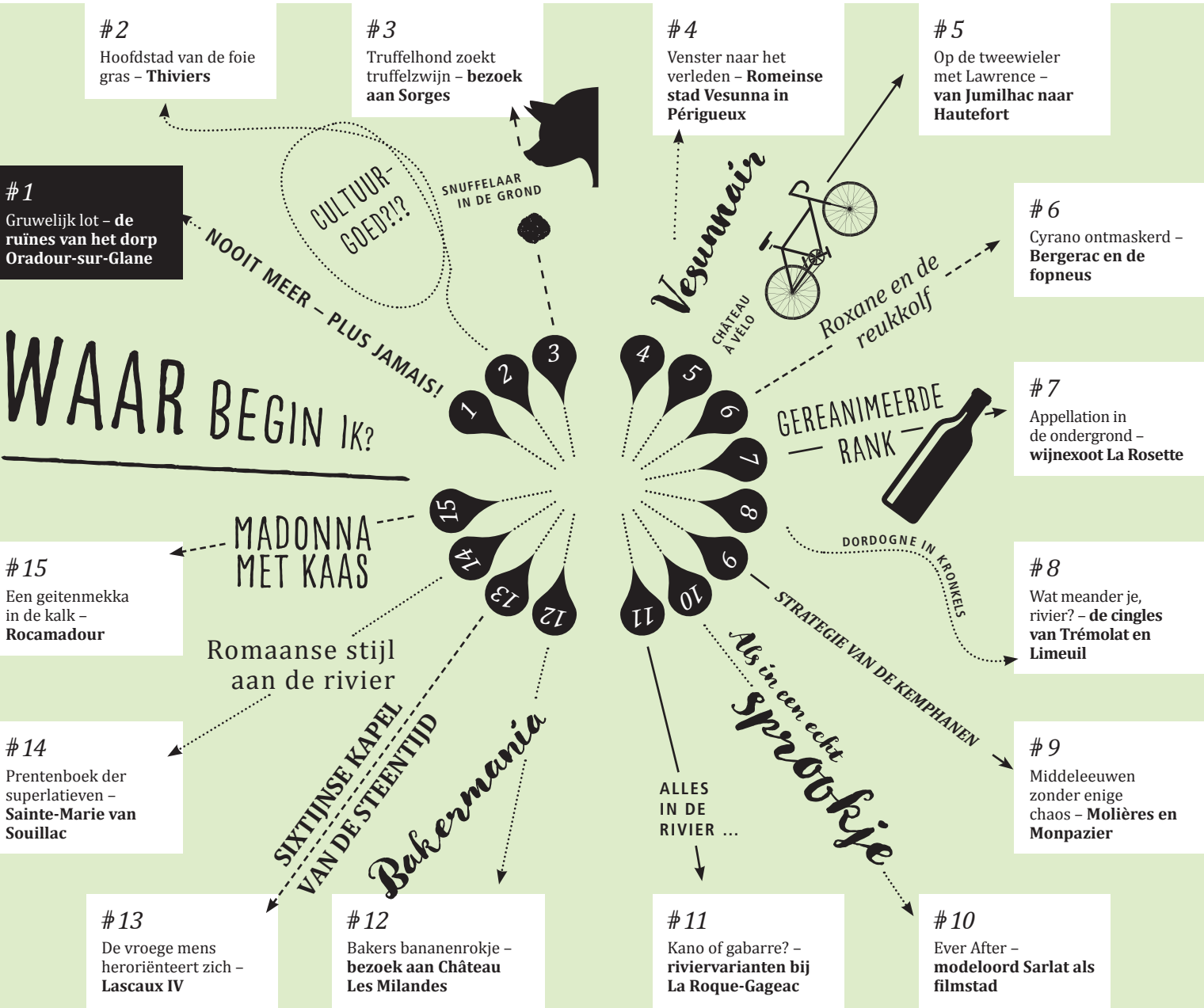
jaar is het - voor zover wij weten - geleden, dat vroege mensen van het type Cro-Magnon hun doden onder overhangende rotsen aan de Vézère begroeven en in grotten eerste tekeningen achterlieten.

400.000

bezoekers ontvangt men jaarlijks in Lascaux IV, de replica van de originele grot met rotsschilderingen, die in 1940 werd ontdekt en in 1963 vanwege 'schade door ademlucht' voor het publiek werd gesloten.

Het kompas van de Dordogne, Périgord

15 manieren om je onder te dompelen in de streek

3

Truffelhond zoekt truffelzwijn – bezoek aan Sorges

Er zijn dingen die je haast niet kunt geloven – zoals Canitruf. Deze aromaolie wordt geproduceerd en ingeblikt in Cahors. Het spul heeft tot doel de hond, lat. 'canis', op de truffel, Frans 'truffe', af te richten. Want in tegenstelling tot varkens hebben honden geen aangeboren verlangen naar de ondergrondse paddenstoel. En daarmee zijn we bij het thema – maar nog niet in Sorges.

Truffelspeurder Édouard Aynaud en zijn hond.

'Et voici ...', zegt Yves Nottelet en doet de luiken open: '... la campagne!' Voor de uitbater van de **Auberge de la Truffe** 1 is dit land alleen daarom al waardevol, omdat het truffels voor zijn restaurantgasten levert. Wat niet iedereen prettig vindt, want truffel heeft een heel eigen, leemachtige, voor sommigen onaangename rotingsgeur. Genieters bakkeleien bovendien over de kwaliteit van de rond veertig soorten, waarbij de *tuber melanosporum*, de zwarte Périgordtruffel, niet per se het hoogst wordt gewaardeerd. Toch is deze met een maximale kiloprijs van € 2000 op de witte alba na de duurste.

De hond, het betere truffelzwijn

De prijs is dus een goede reden om truffels niet als varkensvoer te gebruiken. Toch krijg je het cliché niet uit je hoofd: man en zwijn in het dichte eikenbos. Dat inspireert fotografen, meer niet. Want biggen worden in de loop der tijd zulke slimme, vraatzuchtige en zware dieren, dat je ze alleen nog maar met veel ervaring in toom kunt houden. Een hond is standvastiger en neemt genoeg met een lekker hapje als beloning.

Sinds 1982 nodigt een aanbouw van het Office de Tourisme als **Écomusée de la Truffe** 1 uit tot het nemen van een kijkje in het truffelwezen. Je leert dat er ook truffelvliegen zijn, dat kalkhoudende grond en een mediterraan klimaat de groei bevorderen, dat de paddenstoel een symbiose met planten zoals hazelnoot en eik aangaat, doordat

hij hun wortelgroei en fotosynthese optimaal bevordert.

Alleen met neusklem?

Carlo Vittadini had in 1831 nauwelijks het wezen van de Zwarte truffel beschreven, toen Sorges pionier van een doelgerichte cultivatie werd. Geen wonder dat gasten hier een **Sentier des Truffières** 2 vinden. Volg de D 68 richting Savignac, dan het eerste straatje rechts naar een parkeerterrein even voorbij Puyconsin. Borden begeleiden het 3 km lange leerpad. Bij een oude eikenplantage vertelt men dat de truffels in zo'n dicht bos licht en warmte missen en veel meer jonge bomen voor de groei nodig zijn. Omdat het bij je bezoek waarschijnlijk zomer is en de oogsttijd in de winter valt, zijn er geen activiteiten te zien. Hoogstens zie je kale plekken rondom de waardplanten, alsof daar onkruidverdelger wordt gebruikt. Inderdaad hebben truffels precies deze werking op andere planten – deels door celvernietiging en deels door de stank, die de overige flora niet verdraagt. Ben je wat harder, bezoek dan in Sorges de **truffelmarkt** 1.

INFO EN OPENINGSTIJDEN

Office de Tourisme/Écomusée 1: tel. 05 53 05 90 11, sorges-perigord.com, half juni-eind sept. dag. 9.30-18.30, rest van het jaar di.-zo. 10-12, 14-17 uur, € 5; goed geoutilleerde museumshop.

Auberge de la Truffe 1: 14, rue Châteaurenaud, tel. 05 53 05 02 05, auberge-de-la-truffe.com, 2 pk € 68-135, lunchmenu's vanaf € 27; bij een verlengd weekend (vr.-zo.) met truffelvolpension en rondleidingen kun je ook kennismaken met truffelbaasje en -hond (€ 385).

GEK OP TRUFFELS ...

Truffelmarkt 1: dec.-jan. zo.-ochtend, zomertruffels juli-aug. op avondmarkten.

Uitneembare kaart: E 2 | Bus vanuit Savignac-l.-Églises (6,5 km zuidoostelijk) naar Excideuil/Périgueux

Een pelgrimsherberg bij de dorpskerk verraadt dat Sorges op het traject Vézelay-Périgueux van de **Jacobsweg** ligt (kaart en beschrijvingen in het Frans op: compostelle-limousin-perigord.fr).

10

Ever After – modeloord Sarlat als filmstad

Urenlange historische drama's voor papiermaché, zeeslagen op deinende plasticfoliegolven – de filmgeschiedenis had geen probleem met knullige decors. Maar ze aasde op het draaien 'op locatie', ter plekke dus. Want hoe had een film met de titel 'Eye of the devil' meer gevoelens kunnen losmaken dan door verfilming op een kasteel als Hautefort?

In de jaren 60 werd Sarlat ontdekt door de cineasten. *Loi Malraux* heet een wet ter bescherming van Franse cultuurmonumenten, in 1962 uitgevaardigd, toen men in Duitsland nog achteloos historische architectuur sloopte. Sarlat kreeg als eerste gemeente van Frankrijk subsidie en werd tot 1974 gesaneerd. Sindsdien wordt gezegd dat in deze plaats de middeleeuwse straatjes nog intact zijn. Een verkeerde inschatting, want in tegenstelling tot de bastides is Sarlat een souvenir van de renaissance – en juist als zodanig een geschikt filmobject.

Cinematografische ridderslag

Tot de eerste films waarvoor locaties in de Dordogne werden gebruikt, behoorde het in 1928 gemaakte mantel- en degenopus *Le Capitaine Fracasse*, waarin de held op de trap van **Hôtel Plamon** 6 schermt. Niet zelden komt zulk stoffig filmmateriaal met betrekking tot Sarlat bij het theaterfestival (► blz. 79) quasi via de achterdeur weer binnen. Zo was dat ook bij *Fracasse*, dat in 2011 in de **Jardin des Enfeus** bij de kathedraal 2 als theaterstuk werd opgevoerd. De tuin was in het jaar ervoor een van de locaties van de misdaadserie *Nicolas Le Floch*. Volgens het scenario speelt die zich af in het prerevolutionaire Parijs, maar de hoofdstad bezit zulke decors niet meer. Omgekeerd zijn in Sarlat gezien de locaties ook de thema's beperkt. *Jeanne d'Arc* met Milla Jovovich (1999) of *D'Artagnan* met Justin Chambers (2001) speelden in de tijd van de ridders. Maar ook curieuze producties zoals *The Bride* (1985) met Sting als Frankenstein of de comedie *Le Tatoué* (1968)

► FILMTIP

Eye of the Devil, in 1966 deels in de Dordogne opgenomen, is een ingewikkeld verhaal over mensenoffers. Een bijrol speelt Sharon Tate, later vrouw van Roman Polanski, die haar met de griezelkomedie *Fearless Vampire Killers (Met Jouw Tanden in Mijn Nek)* beroemd maakte. In 1969 werd Tate slachtoffer van een moordpartij, uitgevoerd door de sekteleider Charles Manson.

Echt griezelig: decors zoals hier in de Rue de la Liberté zijn geknipt voor historische films.

met Louis de Funès en Jean Gabin als doldwaas duo.

Van Ridley Scott tot Drew Barrymore

Eveneens een filmmonument is het **Couvent Sainte-Claire** 8. Regisseur Ridley Scott, bekend van *Alien* en *Blade Runner*, gebruikte het fiere clarissenklooster toen hij met Harvey Keitel en Keith Carradine in 1977 zijn eerste speelfilm draaide. Onpretentius is het gebouw aan de Place de la Grande Rigaudie, **Tribunal d'Instance** 9, dat in 2005 in het drama *Ange de Feu* figureerde. Voordien sloten Château Hautefort en Sarlat echter een grandioos witte- doekhuwelijk, toen succesregisseur Andy Tennant in 1998 het assepoestermotief opnieuw in scène zette: *Ever After*. Naast de **Place du Marché des Oies** 6 kreeg daarin het **Château de la Roussie** 10 in de buitenwijk Proissans een rol als huis van Danielle (Drew Barrymore).

De derde in het verbond

Na Parijs en Nice staat Sarlat als locatie inmiddels op de derde plaats in Frankrijk. Dat zorgde in 1991 voor een signaal voor de stad om ook een Festival du Film te organiseren. Het is niet alleen een trefpunt van Franse en internationale sterren, maar dient ook de werving en begeleiding van nieuw talent. Er worden jaarlijks maar liefst zeshonderd filmstudenten uit heel Frankrijk verwacht.

INFO EN OPENINGSTIJDEN

Ciné Rex 4: 18, av. Thiers, tel. 05 53 31 04 39, www.cinerec.fr; niet alleen bioscoop met zes zalen, maar ook cultuurpaleis, dat een centrale rol bij het filmfestival speelt (festivaldufilmdesarlat.com).

SNACK BIJ DE FILM

Net om de hoek vind je aan de achterkant van de bioscoop het **Ciné Café Rex** 4 (Rue de Cahors). Van 's middags tot de vroege avond kun je daar taart en kleine gerechten krijgen, ook voor vegetariërs (di.-za.).

Uitneembare kaart: F 5 | Plattegrond: blz. 76